

Tytuł: Żywienie i suplementy diety w chorobie nowotworowej u dzieci i młodzieży / Nutrition and dietary supplementation in cancer treatment in children and adolescents

Słowa kluczowe: NIEDOŻYWIENIE SUPLEMENTY MŁODZIEŻ DZIECI DIETA CHOROBA NOWOTWOROWA

Keywords: DIET CHILDREN CANCER SUPPLEMENTS MALNUTRITION ADOLESCENTS

Autorzy:

Anna Raciborska - Klinika Chirurgii Onkologicznej Dzieci i Młodzieży, Instytut Matki i Dziecka, Warszawa

Elżbieta Rogowska - Klinika Chirurgii Onkologicznej Dzieci i Młodzieży, Instytut Matki i Dziecka, Warszawa

Streszczenie:

Niedożywienie w grupie dzieci z chorobami nowotworowymi dotyczy 8-32% wszystkich pacjentów, a w przypadku progresji choroby podstawowej stwierdza się je u 40% chorych. Ma ono wpływ m.in. na zaburzenia wzrastania, dojrzewania, rozwój funkcji poznawczych i emocjonalnych. Zaburzenia odżywienia w onkologii wynikają nie tylko z obecności choroby podstawowej, lecz także z nieprawidłowego metabolizmu, zmian stężenia cytokin i neuroregulatorów apetytu, zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego (wchłaniania, wydalania) i samego leczenia. Niedożywienie może powodować gorszą efektywność stosowanego leczenia przeciwnowotworowego m.in. poprzez wpływ na absorpcję cytostatyków. W przypadku opisywanych zaburzeń odżywienia wzrasta częstość występowania gorączki neutropenicznej oraz ryzyko bakteriemii, ale również, według niektórych autorów, zwiększa się odsetek wznów oraz powikłań związanych z terapią przeciwnowotworową. Ograniczone możliwości medycyny konwencjonalnej, troska o ciężko chore dziecko, strach przed chorobą oraz jej długim i uciążliwym leczeniem, często nadszarpnięte zaufanie do systemu opieki zdrowotnej, a także nierzadko nacisk otoczenia sprzyjają stosowaniu różnych alternatywnych terapii, w tym suplementów diety czy specjalnych diet, mimo braku wystarczających dowodów na ich skuteczność.

Abstract:

The problem of malnutrition affects 8-32% all of the patients with a neoplastic disease, and in case of progression it is noted in 40% of the patients. It may impact growth and maturation disorders, as well as the development of cognitive and emotional functions. In oncology faulty nutrition not only derives from the presence of the primary disease but also from abnormal metabolism, concentration change of different cytokines and appetite neuroregulators, disorders of the alimentary tract functions (absorption and excretion) and the treatment itself. Malnutrition may negatively impact the efficiency of the applied antineoplastic treatment for example by affecting the cytostatics absorption. The frequency of neutropenic fever occurrence and risk of bacteremia increase in cases of the described disorder and in the opinion of some authors, the percentage of relapses and complications deriving from the antineoplastic therapy also increase. Limited possibilities of conventional medicine, caring for a seriously sick child, fear of the disease and its long-term, burdensome treatment, often tarnished trust of the health system and the social pressure favor the use of all kinds of

alternative therapies, including dietary supplements
or special diets, despite the lack of sufficient proof of their effectiveness.